

**O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova**

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

**RESPUBLIKA IXTISOSLASHTIRILGAN DERMATOLOGIYA VA KOSMETOLOGIYA ILMIY-AMALIY
TIBBIYOT MARKAZI**

**“VITILIGO”
NOZOLOGIYASI BO'YICHA MILLIY KLINIK STANDARTI**

TOSHKENT 2024

“TASDIQLAYMAN”
O'zR SSV “RIDVvaKIATM” DM
direktori v.v.b. Djalilov D.S.

« 29 » 12 yil 2025 yil.

“VITILIGO” NOZOLOGIYASI BO‘YICHA MILLIY KLINIK STANDARTI

TOSHKENT 2025

VITILIGO

NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI

MILLIY KLINIK STANDART NOZOLOGIYASINING NOMI (KODI), TASHXISLASH VA DAVOLASHGA JALB ETILADIGAN MUTAXASSISLAR NOMI

XKT-10/11 bo'yicha kodlanishi:	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo'yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo'yicha Statsionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
L 80.0/ ED63.0	Vitiligo	- Dermatovenerolog	- Pediatr - Terapevt - Endokrinolog - Psixiatr/Psixolog - Parazitolog	- Dermatovenerolog	- Pediatr - Terapevt - Endokrinolog - Psixiatr/Psixolog Parazitolog

VITILIGO

NOZOLOGIYASI BO'YICHA REJALI TASHXISLASH, DAVOLASH, REABILITATSIYA va DISPANSERIZATSIYA TADBIRLARI

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	Shikoyatlari va anamnezini yig'ish	+	+	+	+	+	Har safar murojaat qilganda	10-15 kun
	Obyektiv ko'rik	+	+	+	+	+	Har kuni bemor bo'limdan chiqarilgunicha	
	Fizikal va klinik tekshiruvlar	+	+	+	+	+	Har safar murojaat qilganda	
	Shifokorning kundalik kuzatuv, muolajalar va bemorni qo'llab-quvvatlovchi parvarishi			+	+	+	Har kuni bemor bo'limdan chiqarilgunicha	
Izoh:								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	Shikoyatlari va anamnezini yig'ish	+	+	+	+	+	Ko'rsatmalarga muvofiq	10-15 kun
	Ob'ektiv ko'rik	+	+	+	+	+		
	Fizikal va klinik tekshiruvlar	+	+	+	+	+		
Izoh: agar bemorda qo'shimcha boshqa yoki hamroh kasalliklar mavjud bo'lsa, ko'rsatmalarga ko'ra, u milliy klinik protokolda ko'rsatilgan tor profildagi boshqa tegishli mutaxassislar tomonidan tekshirilishi kerak;								
Asosiy laborator tekshiruvlar	Umumiy qon tahlili	+	+	+	+	+	Har davodan oldin va ko'rsatma asosida	10-15 kun
	Zaxmga skrining tekshiruvlar (14 yoshdan kattalarga)	+	+	+	+	+		
Izoh:								
Qo'shimcha laborator tekshiruvlar	Zaxmga tasdiqlovchi testlar	+	+	+	+	+		
	Umumiy peshob tahlili	+	+	+	+	+		
	Umumiy najas tahlili	+	+	+	+	+		
	Qonning biokimyoviy tahlili	+	+	+	+	+		
	Immunologik tekshiruv	+	+	+	+	+		

	Gistolgik tekshiruv			+	+	+	Ko'rsatmaga asosan	10-15 kun
	Molekulyar-genetik tekshiruv	+	+	+	+	+		
	Qondagi D vitamining miqdorini IFA, IXLA usulida aniqlash	+	+	+	+	+		
	Immunogistokimyoviy tekshiruv			+	+	+		
	IFA, IXLA, IF1A va PZR usullarida antitanalarni aniqlash	+	+	+	+	+		
	Qalqonsimon bez gormonlari miqdorini aniqlovchi tekshiruv	+	+	+	+	+		

Izoh:

Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar	Lyuminessent diagnostika	+	+	+	+	+	Har davo boshlanishidan oldin va ko'rsatmaga asosan	10-15 kun
	Minimal eritema dozasini aniqlash (Biodoza)	+	+	+	+	+		
	Terida pigment miqdorini aniqlash (meksametriya)	+	+	+	+	+		
	Ichki a'zolar UTT	+	+	+	+	+		
	Dermatoskopiya	+	+	+	+	+		
	Terining raqamli vizualizatsiyasi (Meesma)	+	+	+	+	+		

Izoh: Bemorni konsultasiya qilishda yondosh kasalliklari aniqlangansa, tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib mavjud instrumental diagnostik tekshiruvlari o'tkaziladi.

***STATSIONAR DAVOGA KO'RSATMA:** Vitiligo bilan kasallanganlar

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davosi)		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Mis preparatlari	m/o 1-2 ml dan kuniga 1 marta 3 hafta davomida ichishga 1 tabletkadan ovqat orasida.	+	+	+	+	+	1-2 ml	Davolashning davomiyligi - kamida 1 oy
Rux preparatlari	m/o 1 ml dan kuniga 1 marta 10 kun davomida ichishga 2 oydan 6 oygacha bo'lgan yangi tug'ilgan chaqaloqlar uchun - 10-14 kun davomida kuniga bir marta 10 mg dozada ichishga 6 oylikdan 5 yoshgacha bo'lgan bolalar uchun - 10- 14 kun davomida kuniga bir marta 20 mg dozada Kattalar uchun	+	+	+	+	+	1-2 ml 10-20 mg	140-280 mg

	kuniga 20 mg yoki shifokor ko'rsatmasi bo'yicha foydalaniladi.							
Alfa lipoik kislota	v/i tomchilatib yuborish kattalar uchun kuniga 600 mg dozada kamida 30 daqiqa davomida ichishga kattalar va 14 yoshdan oshgan bolalar uchun - kuniga 1 marta ovqatdan oldin 1 kapsuladan.	+	+	+	+	+	v/i 600 mg ichishga 50 – 100 mg	Davolashning davomiyligi - kamida 1 oy
Alfa tokoferol atsetat (E vitamini)	ichishga ovqatdan keyin kunlik 50-100 mg dozada	+	+	+	+	+	50 – 100 mg	Qabul qilish davomiyligi - 20-40 kun
Gliadin bilan himoyalangan superoksid dismutaza	Ichishga ovqatdan 30 daqiqa oldin birinchi 3 oyda 2 x 2 maxal, keyingi 3 oyda 1 x 1 maxal	+	+	+	+	+	2-4 tabletk	360 tabl birinchi 3 oyda, 180 tabl keyingi 3 oyda
Etilmetilgidroksipiridin suksinat	ichishga 0,25-0,5 g / kun 2-3 dozada; maksimal sutkalik doza - 0,6-0,8 g. m/o yoki v/i yuborilganda (oqim yoki tomchilatib) bittalik doza 50-400 mg, maksimal sutkalik dozasi 1200	+	+	+	+	+	ichishga - 0.25-0.8 g m/o yoki v/i 50-1200 mg	ichishga 5-20 g m/o yoki v/i 350- 17 000 mg

	mg.							
Vitileksin	Krem, kattalar va bolalarda kuniga 2 marta terining ta'sirlangan joylariga yupqa qilib surish, uzluksiz davolash rejimida 3 oydan ko'p bo'lmagan va intervalli rejimda 6 oydan ko'p bo'lmagan muddatda qo'llash.	+	+	+	+	+	-	-
“EPTA VTLG”	Emulsiya, 18 yoshdan kattalarga kuniga 2 maxal 3 oygacha muddat davomida qo'llaniladi.	+	+	+	+	+	-	-
Vitasan	Krem, kattalar va bolalarda kuniga 2 marta terining ta'sirlangan joylariga yupqa qilib surish, uzluksiz davolash rejimida 3 oydan ko'p bo'lmagan va intervalli rejimda 6 oydan ko'p bo'lmagan muddatda qo'llash.	+	+	+	+	+	-	-
“VITILSI”	Gel, kattalar va bolalarda kuniga 1 marta terining	+	+	+	+	+	-	-

	ta'sirlangan joylariga yupqa qilib surish.							
Ursodeoksixol kislotalari	<p>Ichishga. Og'irligi 34 kg dan kam bo'lgan bolalar va kattalarga ursodeoksixol kislotalarini suspenziya shaklida qo'llash tavsiya etiladi.</p> <p>Ursodeoksixol kislotalarining tavsiya etilgan dozasi kuniga 10 mg / kg ni tashkil qiladi</p>	+	+	+	+	+	10 mg/kg/sutka	70-140 mg/kg
Essensial fosfolipidlar	<p>v/i sekin 1-2 ampula (5-10 ml) , eritmani bemorning qoni bilan 1: 1 nisbatda suyultiriladi.</p> <p>Agar preparatni suyultirish zarur bo'lsa, infuziya uchun faqat 5% yoki 10% dekstroz eritmasi ishlatiladi.</p> <p>Ichishga. 12 yoshdan oshgan va vazni 43 kg dan ortiq bo'lgan o'smirlar uchun,</p>	+	+	+	+	+	5-10 ml	35-140 ml

	shuningdek, kattalar uchun ovqat paytida kuniga 3 marta 2 kapsuladan ichish tavsiya etiladi.							
Antral	Ichishga kuniga 3 marta ovqatdan keyin kattalar va 10 yoshdan oshgan bolalar uchun 200 mg dan 4-10 yoshli bolalar uchun 100 mg dan	+	+	+	+	+	200-600 mg	140-840 mg
Oksimatrin	m/o 600mg dan, kuniga 1 mahal v/i 600 mg 100-250 ml 5% glyukoza eritmasida yoki 0,9% natriy xlorid eritmasida suyultiriladi Kuniga bir mahal daqiqasiga 60 tomchi tezlikda tomir ichiga yuboriladi ichishga kuniga uch marta 2 kapsuladan (0,2 g oksimatrin). Agar kerak bo'lsa, sutkalik dozani kuniga uch marta 3 kapsulaga oshirish	+	+		+	+	m/o, v/i 600 mg ichishga 0,2 g	m/o, v/i 600 mg 3500-8400 mg ichishga 0,2 g 1,4- 2,8 g

	mumkin (0,3 g oksimatringa teng).							
Glutation	m/o, v/i infuzion sekin (2-3 minut) yoki 600mg kuniga yoki 1200 mg kun ora. Ichishga. Kuniga 250 mg, asta-sekin til ostida eriydi.	+	+	+	+	+	m/o, v/i 600-1200 mg ichishga 250mg	Davolash kursi 2-3 oylik sikllardan iborat bo‘lib, ular yiliga 2-3 marta takrorlanishi mumkin.
Ademetionin	Tavsiya etiladigan doza 1 kg tana vazniga sutkasiga 10-25 mg ademetioninni tashkil etadi. Odatda sutkalik doza sutkasiga 1-2 tabletkani tashkil etadi (sutkasiga 400-800 mg ademetionindan) va sutkasiga 4 tabletkagacha oshirilishi mumkin (sutkasiga 1600 mg ademetioningacha). Ta'siri odatda davolashning 7-14 kunida namoyon	+	+	+	+	+	400-800 mg dan 1600 mg	Terapiya davomiyligi shifokor tomonidan individual ravishda belgilanadi.

	bo'ladi va preparatni keyingi qo'llashda ham saqlanib qoladi.							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

Izoh: Agar ma'lum bir guruhga kiruvchi zarur preparat shifoxonada qo'llash uchun tasdiqlangan ro'yxatda bo'lmasa yoki vaqtincha mavjud bo'lmasa, shifokor muqobil preparatni buyurishi mumkin (har xil ta'sir mexanizmiga ega, ammo bitta terapevtik maqsadga ega bo'lgan preparatlar). Dori vositasini tanlash klinik vaziyat, bemorning ahvoli va mavjud imkoniyatlardan kelib chiqqan holda amalga oshiriladi. Preparatlarning dozasi va miqdori shifokor tomonidan individual ravishda belgilanadi.

Terini namlash uchun preparatlar (emolentlar), tibbiy buyumlar, biologik faol qo'shimchalar, mikroelementlar, vitaminlar, antioksidantlar va kosmetologik vositalari, agar ular qarshi ko'rsatmalarga ega bo'lmasa va O'zbekiston Respublikasi hududida sertifikatlangan bo'lsa, dermatologik bemorlarni davolashda zaruratga ko'ra qo'llanilishi mumkin.

Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davo)		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Deksametazon	Ichishga kuniga 2,5 dan 10 mg gacha, haftada ikki kun 3 oy davomida (bolalar uchun, yarmi ko'p) 6 oygacha			+	+	+	2,5 - 10 mg	Sxema bo'yicha
Prednizolon	1-2 mg/kg dozada, bir necha hafta davomida haftada bir marta vena ichiga yuborish Bolalarga: 10-14 kun davomida 2-3 oylik tanaffus bilan kuniga 10 mg dan.			+	+	+	1-2 mg/kg	Sxema bo'yicha

	6 oydan ko'p emas							
Metilprednizolon	500 mg metilprednizoloni ketma-ket 3 kun davomida 6 oygacha vena ichiga yuborish			+	+	+	500 mg	Sxema bo'yicha
Flutikazon	Krem 0.05%, Davolashning uzluksiz sxemasiga muvofiq kattalar va bolalarda 3 oydan ko'p bo'lmagan va uzlukli sxemada 6 oydan ko'p bo'lmagan muddatda kuniga 1 marta yupqa qatlamda qo'llash.	+	+	+	+	+	-	-
Mometazon	Krem, malham - 0,1%. Kattalar va bolalarga uzluksiz davolash sxemasiga muvofiq kuniga 1 marta, 3 oydan ko'p bo'lmagan muddatda va uzlukli sxemada 6 oydan ko'p bo'lmagan muddatda yupqa qatlamda qo'llash tavsiya etiladi.	+	+	+	+	+	-	-
Klobetazol	0,05% krem, malham. Terining zararlangan soxalariga kuniga 1 mahal surish,	+	+	+	+	+	-	-

	intervalli sxemada 2-4 oy							
Betametazon	0,05% malham, krem Kattalar va bolalarga uzluksiz davolash sxemasiga muvofiq kuniga 1 marta, 3 oydan ko'p bo'lmagan muddatda va uzlukli sxemada 6 oydan ko'p bo'lmagan muddatda yupqa qatlamda qo'llash tavsiya etiladi.	+	+	+	+	+	-	-
Metilprednizolon atseponat	0,1% malham, krem Kattalar va bolalarga uzluksiz davolash sxemasiga muvofiq kuniga 1 marta, 3 oydan ko'p bo'lmagan muddatda va uzlukli sxemada 6 oydan ko'p bo'lmagan muddatda yupqa qatlamda qo'llash tavsiya etiladi	+	+	+	+	+	-	-
Fluotsinolon asetonid	0,025% malham Kattalar va bolalarga uzluksiz davolash sxemasiga muvofiq kuniga 1 marta, 3 oydan ko'p bo'lmagan muddatda va uzlukli sxemada 6	+	+	+	+	+	-	-

	oydan ko'p bo'lmagan muddatda yupqa qatlamda qo'llash tavsiya etiladi							
Triamtsinolon atsetonid	0,1% malham, krem Kattalar va bolalarga uzluksiz davolash sxemasiga muvofiq kuniga 2 marta, 3 oydan ko'p bo'lmagan muddatda va uzlukli sxemada 6 oydan ko'p bo'lmagan muddatda yupqa qatlamda qo'llash tavsiya etiladi	+	+	+	+	+	-	-
Gidrokortizon atsetat	1% malham, krem Kattalar va bolalarga uzluksiz davolash sxemasiga muvofiq kuniga 2 marta, 3 oydan ko'p bo'lmagan muddatda va uzlukli sxemada 6 oydan ko'p bo'lmagan muddatda yupqa qatlamda qo'llash tavsiya etiladi	+	+	+	+	+	-	-
Prednizolon	0,5% malham Kattalar va bolalarga uzluksiz davolash sxemasiga muvofiq kuniga 2 marta, 3	+	+	+	+	+	-	-

	oydan ko'p bo'lmagan muddatda va uzlukli sxemada 6 oydan ko'p bo'lmagan muddatda yupqa qatlamda qo'llash tavsiya etiladi							
Siklosporin	25, 50 va 100 mg li tabletkalar 3,5 mg/kg sutkasiga			+	+	+	3-5 mg/kg tana vazniga karab, peroral shaklda 6-12 oy davomida. Bemorda yaxshilanish xolati kuzatilgandan keyin dozani sekin astalik bilan tushirib, butunlay tuxtatiladi	Kurslik davo kasallik kechishi va og'irlik darajasiga qarab belgilanadi. 4 oydan kam bo'lmagan muddatga
Metotreksat	10 mg/ml 2 ml 15-30 mg xaftada 1 marta peroral shaklda			+	+	+	15-30 mg xaftada 1 marta peroral yoki teri ostiga 9 oy davomida Agar ijobiy ta'sir kuzatilsa- 18 oyga davom ettiriladi, agar ijobiy ta'sir bo'lmasa to'xtatiladi	360 tabl birinchi 3 oyda, 180 tabl keyingi 3 oyda

Folat kislota (Metotreksat qo‘llanilganda)	Folat kislotasini metotreksat qabul qilgandan keyin 12 - 48 soat o‘tgach qabul qilish tavsiya etiladi. Metotreksatning bir haftalik dozasi qabul qilingandan keyin 24 soat o‘tgach optimal hisoblanadi.			+	+	+	Folat kislota dozasi haftasiga 5 mg dan kam bo‘lmasligi kerak.	Terapiya davomiyligi shifokor tomonidan individual ravishda belgilanadi.
Mikofenolat mofetil	Ichishga ular ko‘pincha kuniga ikki marta 500-750 mg dan boshlanadi, keyin dozani kuniga ikki marta 1,0-1,5 g gacha oshiradi.			+	+	+	0,5-2 g	3,5-28 g
Baritsitinib	2-4 mg/sut 12 haftadan (monoterapiya) 36 haftagacha (kombinatsiyalangan rejim)				+	+	2-4 mg	12 haftadan 36 haftagacha
Takrolimus	kattalarga tashqi qo‘llash uchun 0,03% surtma yoki tashqi qo‘llash uchun 0,1% surtma, 2 yoshdan katta bolalarga - tashqi qo‘llash uchun 0,03% surtma 8-12 hafta davomida terining zararlangan joylariga sutkasiga 2 marta yupqa	+	+	+	+	+	-	-

	qatlamda surtiladi 3 oydan ko'p bo'lmagan muddatga							
Pimekrolimus	Kattalar va 3 oylikdan oshgan bolalarga zararlangan yuzaga kuniga 2 marta, 8-12 hafta davomida yupqa qatlam bilan surtiladi	+	+	+	+	+	-	-
Ruksolitinib	krem Kuniga ikki marta zararlangan joylarga yupqa qilib surtiladi			+	+	+	-	-
Kalsipotriol	Kuniga ikki marta zararlangan joylarga surtiladi			+	+	+	-	-
Takaltsitol	Kuniga ikki marta zararlangan joylarga surtiladi			+	+	+	-	-
Izopimpinelin	uzoq to'qinli ultrabinafsha spektri (to'qin uzunligi 320-400 nm) bilan nurlanishdan 15-30 daqiqa oldin zararlangan joylarga bir marta tashqi tomondan qo'llash, aplikasion shaklida.			+	+	+	-	-
Bergapten	uzoq to'qinli ultrabinafsha spektri (to'qin uzunligi 320-400 nm) bilan			+	+	+	-	-

	nurlanishdan 15-30 daqiqa oldin zararlangan joylarga bir marta tashqi tomondan qo'llash shaklida.							
Ksantotoksin	uzoq to'qinli ultrabinafsha spektri (to'qin uzunligi 320-400 nm) bilan nurlanishdan 15-30 daqiqa oldin zararlangan joylarga bir marta tashqi tomondan qo'llash shaklida.			+	+	+	-	-
Metoksalen	Malham 0,75%. Vitiligoning aniq belgilangan joylariga tegishli manbadan yoki quyosh nurlari bilan uzun to'qinli ultrabinafsha spektr (to'qin uzunligi 320-400 nm) bilan nurlantirishdan 30-60 daqiqa oldin surtiladi. Tabletkalar 10 mg. Ichishga. Ultrabinafsha nurlantirish seansidan 1,5-2 soat oldin. Doza			+	+	+	-	-

	bemorning tana vazniga qarab individual ravishda tanlanadi: 0,6mg/kg								
Digidroksiatseton	Aplikator yordamida terining vitiligo bilan kasallangan joylariga Viticolor gelini qo'llash.	+	+	+	+	+	-	-	
Gidroxinon	Kremning yupqa qatlami yotishdan 30 daqiqa oldin tananing tuzatishni talab qiladigan joylariga 2 oydan ko'p bo'lmagan muddatga surtiladi.	+	+	+	+	+	-	-	
Sianokobalamin (B12 vitamini)	m/o yoki v/i 1 mg dan har kuni 1-2 hafta davomida, ushlab turuvchi doza 1-2 mg m/o yoki v/i - haftasiga 1 martadan, oyiga 1 martagacha.	+	+	+	+	+	1 mg	1-2 hafta davomida har kuni.	
Piridoksin gidroxlorid (B6 vitamini)	m/o, preparat dozasini shifokor individual ravishda kuniga 1-2 mg/kg tana vazniga hisoblab tayinlaydi.	+	+	+	+	+	1-2 mg/kg	Davolash kursi - 2 hafta.	
Riboflavin mononukleotidi (B2 vitamini)	Ichish uchun: kattalarga - kuniga 5-10 mg; bolalarga - kuniga 1 marta 2-5 mg. Davolash	+	+	+	+	+	ichishga qabul qilinganda 5-10 mg yoki parenteral	Davolash davomiyligi - ichishga 1-1,5 oy.	

	<p>davomiyligi 1-1,5 oy.</p> <p>M/o: 1 ml 1% eritma (0,1 g) kuniga 1 marta 10-15 kun davomida (bolalarga - 3-5 kun), keyin haftasiga 2-3 marta; davolash kursi - 15-20 inyeksiya.</p>						yuborilganda 1 ml	Davolash kursi - 15-20 inyeksiya
Tiamin gidroxlorid (B1 vitamini)	<p>m/o (chuqur)</p> <p>Preparatni yuborishni kichik dozalardan boshlash tavsiya etiladi (ko'pi bilan 0,5 ml 5% eritma) va faqat yaxshi ko'tara olganda yuqori dozalarga o'tish mumkin. Kattalarga 25-50 mg tiamin gidroxlorid (0,5-1 ml 5% li eritmasi) kuniga 1 mahal, har kuni, bolalarga 12,5 mg (0,25 ml 5% li eritmasi) kuniga 1 mahal buyuriladi.</p>	+	+	+	+	+	12,5-50 mg	Davolash kursi - 10-30 inyeksiya
Retinol atsetat (A vitamini)	<p>Kattalar uchun eng yuqori kunlik doza 100 000 XB dan oshmasligi kerak.</p>	+	+	+	+	+	33 000-100 000 XB/kun	-

<p>Askorbin kislotasi (C vitamini)</p>	<p>Ichga, m/o, v/i</p> <p>Tanqislik holatlarining oldini olish uchun - kuniga 25-75 mg.</p> <p>Davolash uchun kuniga 250 mg va undan ortiq bo'lingan dozalarda</p>	+	+	+	+	+	25-250 mg	125-3500 mg
<p>Xolekalsiferol (D vitamini)</p>	<p>D vitamini tanqisligini korreksiyasi (25 (OH) D darajasi <20 ng/ml)</p> <p>- 8 hafta davomida har haftada 50 000 XB ichish uchun</p> <p>- 200 000 XB har oyda 2 oy davomida ichish uchun</p> <p>- 150 000 XB har oyda 3 oy davomida ichish uchun</p> <p>- 6000 - 8000 XB kuniga - 8 hafta ichish uchun</p> <p>D vitamini yetishmovchiligini korreksiyasi (25</p>	+	+	+	+	+	Vitamin D miqdoriga bog'liq	Vitamin D miqdoriga bog'liq

	<p>(OH) D darajasi ≥ 20 va < 30 ng/ml</p> <p>- 4 hafta davomida har hafta 50 000 XB ichish uchun</p> <p>- 200 000 XB bir marta ichishga</p> <p>- 150 000 XB bir marta ichishga</p> <p>- 6000 - 8000 XB kuniga - 4 hafta ichish uchun</p> <p>D vitamini darajasini qo'llab- quvvatlab turish ≥ 30 ng/ml</p> <p>- 1000 - 2000 XB har kuni ichish uchun</p> <p>- 6 000 - 14 000 XB haftada bir marta ichish uchun</p>							
Tiloron digidroxlorid	<p>1-2 tabletkadan (250 mg) dastlabki ikki kun davomida kuniga 1 marta, so'ngra 2-4 hafta davomida kun ora 1 tabletkadan (125</p>	+	+	+	+	+	250 mg	1250 mg

	mg) ichiladi. Yoki remissiya davrida 0,125 g (1 tabletk) ovqatdan keyin, har haftaning dastlabki ikki kunida, jami 5 hafta. Kurs dozasi 1,25 g.							
Timopentin	<ul style="list-style-type: none"> • mushak orasiga inyeksiya qilish - inyeksiya uchun steril suv bilan suyultirish 1 ml; • vena ichiga tomchilab quyish - 250 ml 0,9% natriy xloridning inyeksion eritmasida eritish. <p>Preparat tavsiyalarga amal qilgan holda qo'llaniladi.</p> <p>Immunitet tanqisligi holatlarining oldini olish va davolash 1-2 flakon kuniga 2 marta.</p>	+	+	+	+	+	1.0 ml	Davolash kursi 15-30 kun
Doksepin	Ichishga. O'rtacha og'ir depressiya va / yoki tashvish uchun boshlang'ich doza kuniga 75 mg ni tashkil qiladi.			+	+	+	75-150 mg	500-1500 mg

	<p>Kelajakda samarali doz individual ravishda tanlanadi, odatda kuniga 75-150 mg. Doza asta-sekin oshiriladi.</p> <p>Og'ir depressiya va / yoki tashvish uchun samarali doz kuniga 300 mg ga etishi mumkin. Minimal darajada og'ir buzilishlari bo'lgan bemorlarda kuniga 25-50 mg pastroq dozalar samarali bo'lishi mumkin. Qo'llash chastotasi kuniga 1-2 marta (kun davomida bitta dozada doksepinning dozasi 150 mg dan oshmasligi kerak). Uyqu buzilishi uchun kunlik dozaning katta qismi kechqurun olinadi.</p>							
Mirtazapin	<p>Ichishga kuniga 15-45 mg, yotishdan oldin kuniga 1 marta. Doza asta-sekin kuniga 30-45 mg gacha oshiriladi. Antidepressant ta'siri asta-sekin,</p>						15-45 mg	80-500 mg

	<p>odatda davolanish boshlanganidan 2-3 hafta o'tgach rivojlanadi, ammo davolanishni yana 4-6 oy davom ettirish kerak. Agar davolanishdan keyin 6-8 hafta ichida terapevtik ta'sir kuzatilmasa, davolanishni to'xtatish kerak. Mirtazapin asta-sekin olib tashlanadi.</p>							
Paroksetin	<p>Ichishga kuniga 1 marta - ertalab ovqat paytida. Tabletkani chaynamasdan yutish kerak Tavsiya etilgan sutkalik doza 20 mg ni tashkil qiladi, dozani davolashning dastlabki 3-4 xaftasi davomida ehtiyotkorlik bilan individual tanlash kerak, keyin esa klinik ko'rinishlarga qarab tuzatish kerak. 20 mg dozaga etarli darajada javob bermagan ba'zi bemorlarni davolash uchun dozani</p>			+	+	+	20-50 mg	140-700 mg

	<p>oshirish kerak bo'lishi mumkin. Bu davolanishning klinik samaradorligiga qarab, dozani 10 mg (maksimal 50 mg / kun) ga oshirib, bosqichma-bosqich amalga oshirilishi kerak.</p>							
Gidroksizin	<p>Ichishga. 12,5-50 mg / kun Maksimal yagona doz 200 mg dan oshmasligi kerak, maksimal sutkalik doza 300 mg dan oshmasligi kerak. Keksa bemorlarda boshlang'ich dozani 2 baravar kamaytirish kerak. O'rtacha va og'ir buyrak etishmovchiligi, shuningdek, jigar etishmovchiligi bo'lgan bemorlarda dozani kamaytirish talab qilinadi.</p>			+	+	+	12.5-50 mg	350-2500 mg
Valerian ekstrakti	<p>Ichishga. Kattalar va 12 yoshdan oshgan bolalarga 1-2 tabletkadan kuniga 3</p>	+	+	+	+	+	3-6 tabletkada	<p>Davolash davomiyligi 2-4 hafta. Shifokor ko'rsatmasi</p>

UFO (Ultrabinafsha nurlantirish)	nurlanishning boshlang'ich dozasi minimal eritema dozaning (MED) 25-50% ni tashkil etadi.		+	+	+	+	Individual ravishda	Bir kursga 15-35 ta muolaja buyuriladi
Tor kenglikdagi o'rta to'liqli ultrabinafsha terapiya 311 nm (UVB-311)	Nurlantirish 0,1-0,25 Dj/sm2 dozadan boshlanadi, muolajalar haftada 2-3 marta (ketma-ket 2 kun qo'llanilmaydi) tartibda amalga oshiriladi. Keyingi har bir muolajada bir martalik doza qichishish yoki og'riqli sezgilar bilan birga kechamaydigan kuchsiz yoki o'rtamiyona ifodalangan eritema paydo bo'lguncha 5-20% ga oshirib boriladi. Keyinchalik eritema paydo bo'lganda bir martalik doza doimiy qilib qoldiriladi, agar eritema vujudga kelmasa, doza 5-20% ga oshiriladi.		+	+	+	+	Individual ravishda	Kurs uchun 15-35 muolaja belgilanadi
Boshning sochli qismi UVBsi	Nurlanishning boshlang'ich dozasi minimal eritem		+	+	+	+	Individual ravishda	Bir kursga 15-35 ta muolaja buyuriladi

	<p>dozaning (MED) 50-70% ni tashkil qiladi.</p> <p>Dozalashda bemor terisining turiga va quyoshda qorayish darajasiga qarab nurlantirish 0,1-0,2 J/sm² dozadan boshlanadi.</p> <p>Dozani oshirish qadami - bemor terapiyani yaxshi ko'tarsa, oldingiga nisbatan 10-20% ga.</p>							
<p>O'rta to'liqli ultrabinafsha terapiyasi 308 nm to'liqli uzunligida (eksimer nuri bilan, dermatozlarning cheklangan shakllarida)</p>	<p>Boshlang'ich lazer nurlanish dozasi — minimal eritemali dozadan 50 mDj/sm² kamroq; keyinchalik nurlanish dozasi har ikki sessiyada 50 mDj/sm² ga oshiriladi</p>		+	+	+	+	Individual ravishda	Bir kursga 15-35 ta muolaja buyuriladi
<p>Umumiy/mahalliy fotosensibilizatorlarni ichki qo'llanilishi bilan fotokimyoterapiyani amalga oshirish (PUVA)</p>	<p>Uzun to'liqli ultrabinafsha nur bilan (to'liqli uzunligi 320-400 nm) nurlantirishdan oldin tana vazniga nisbatan furokumarin 0,8 mg/kg peroral tayinlanadi.</p>			+	+	+	Individual ravishda	Kurs uchun 15-35 muolaja belgilanadi

	<p>Nurlantirish minimal fototoksik miqdorning 25-50% ni yoki terining fototipiga qarab 0,1-0,5 Dj/sm² ni tashkil qiladigan UFA miqdordan boshlanadi. Muolajalar bir haftada 2-3 marta amalga oshiriladi (lekin ketma-ket 2 kun emas). Eritema bo‘lganda bitta nurlanish miqdor har ikkinchi yoki uchinchi muolajada 10-20% yoki 0,2-0,5 Dj/sm² ga oshiriladi. Sust ifodalangan eritema paydo bo‘lganda, miqdor doimiy tarzda qoldiriladi. Bir martalik nurlanish miqdorning maksimal qiymati 5 Dj/sm².</p>							
Past darajali yorug‘lik terapiyasi LLLT	To‘lqin uzunligi 650–808 nm	+	+	+	+	+	1 muolaja -20–30 minut	Kurs tashkil qiladi 3–6 oy, keyin esa qo‘llab-quvvatlash rejimi
Infraqizil lazer	Kasallikning klinik shakli, og‘irlik darajasi va dinamikasiga qarab individual ravishda	+	+	+	+	+	Individual ravishda	Individual ravishda

PUVA-vannalar	UVA nurlanishining boshlang'ich dozasi minimal fototoksik dozaning 20-30% yoki 0,3-0,6 Dj/sm ² ni tashkil qiladi. Ham umumiy, ham mahalliy nurlanish vannalari haftasiga 2-4 marta amalga oshiriladi.			+	+	+	Individual ravishda	Kurs uchun 15-35 muolaja belgilanadi
Mineral tuzlar, o'simlik qaynatmalari bilan balneoterapiya	Individual ravishda	+	+	+	+	+	Individual ravishda	Individual ravishda
Mahalliy mahsulotlardan foydalangan holda ultratovush terapiyasi	Individual ravishda	+	+	+	+	+	Individual ravishda	Individual ravishda
Davo muolajalari								
Plazmaferez	Shaxsiy tarzda, klinik shakl, kasallikning og'irlik darajasi va dinamikasiga qarab.	+	+	+	+	+	Shaxsiy tarzda, klinik shakl, kasallikning og'irlik darajasi va dinamikasiga qarab.	Shaxsiy tarzda, klinik shakl, kasallikning og'irlik darajasi va dinamikasiga qarab.
PKLT	10-15 kun instruksiyaga muvofiq	+	+	+	+	+	10-15 kun instruksiyaga muvofiq	10-15 kun instruksiyaga muvofiq

Ozonoterapiya	10-15 kun instruksiyaga muvofiq	+	+	+	+	+	10-15 kun instruksiyaga muvofiq	10-15 kun instruksiyaga muvofiq
PRP-terapiya	Kasallikning klinik shakli, og'irlik darajasi va dinamikasiga qarab individual ravishda	+	+	+	+	+	Kasallikning klinik shakli, og'irlik darajasi va dinamikasiga qarab individual ravishda	Kasallikning klinik shakli, og'irlik darajasi va dinamikasiga qarab individual ravishda

Izoh: Fizioterapevtik muolajalar kasallikning shakli, og'irlik darajasi va shikastlanish maydonini, shuningdek, mavjud qarshi ko'rsatmalarni hisobga olgan holda tayinlanadi. Fototerapiyada fotosensibilizatorni tanlash tashxisni, preparatning ta'sir mexanizmini va uning mavjudligini hisobga olgan holda davolovchi shifokor tomonidan belgilanadi. Fototerapiyadan oldin minimal eritemik doza (MED) yoki fototoksik doza (FTD) aniqlanadi.

(REJALI JARROHLIK AMALIYOTI)

Davolash tadbirlari (operativ davo)	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi					
1. Autologik aspiratsion blisterli transplantatlar				+	+
2. Mini-transplantatlar yoki perforatsiyalangan transplantatlar, shu jumladan, diametri 1 mm teshikchali transplantatlar				+	+
3. Tilingan transplantatlar				+	+
4. Lazerli ablyasiya va qo'shimcha, kultivasiyalangan epidermal suspenziyalar				+	+

							markazi			
Izoh:										
Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davo)		Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka		
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*						
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	TTYo/ uy sharoitida	OP/ OShP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi				
Izoh:										

(TEZ VA SHOSHILINCH JARROHLIK AMALIYOTI)

Davolash tadbirlari (operativ davo)		Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha						
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi		TTYo/ uy sharoitida	OP/ OShP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		
Izoh:								

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovqatlanish tartibi	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam*		
	TTYo/ uy sharoitida	OP/	Tumanlararo	Viloyat shoshilinch tez	Respublika

Parhez stoli		OShP/ KTMP	shoshilinch yordam markazi	tibbiy yordam IIATM filiali	shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi
Izoh: Hamroh kasalliklarga qarab, parhez stoli o'zgarishi mumkin (masalan, qandli diabetda stol №9 va boshq.)					

(DISPANSERIZATSIYA)

(SOG'LOM KONTINGENT DISPANSERIZASIYASI/"D" NAZORATGA OLINGAN BEMOR DISPANSERIZATSIYASI)

Dispanserizatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Shikoyatlari va anamnezini yig'ish	+	+	Kuzatuv muddatiga qarab har 3, 6, 12 oyda	Tuzalguncha
	2. Ob'ektiv ko'rik	+	+	Kuzatuv muddatiga qarab har 3, 6, 12 oyda	Tuzalguncha
	3. Fizikal va klinik tekshiruvlar	+	+	Kuzatuv muddatiga qarab har 3, 6, 12 oyda	Tuzalguncha
Izoh: Asosiy mutaxassis - oilaviy shifokor, dermatolog. Ko'rsatmalar bo'yicha qo'shimcha mutaxassislar jalb qilinmoqda					
Laborator tekshiruvlar	1.				
	2.				
Izoh:					
Instrumental tekshiruvlar	1. Meksometriya			2 oyda 1 marta	Sog'ayguncha
	2. Terining raqamli vizualizatsiyasi (Meesma)			2 oyda 1 marta	Sog'ayguncha
	3.				
Izoh:					

(BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA/ SKRINING)

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Reabilitasiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Shikoyatlari va anamnezini yig'ish	+	+	Har yili	1 yil
	2. Ob'ektiv ko'rik	+	+	Har yili	1 yil
	3. Fizikal va klinik tekshiruvlar	+	+	Har yili	1 yil
Izoh:					
Laborator tekshiruvlar	1.				
	2.				
Izoh:					
Instrumental tekshiruvlar	1.				
	2.				
	3.				
Izoh:					
Profilaktika usullar	1.				
	2.				
	3.				
Izoh:					

(REABILITATSIYA)

Reabilitasiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OShP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitasiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1.					
	2.					
	3.					

Laborator tekshiruvlar	1.					
	2.					
Instrumental tekshiruvlar	1.					
	2.					
	3.					
Izoh:						

(PALLIATIV DAVO)

Palliativ tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OShP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitasiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1.					
	2.					
	3.					
Izoh:						
Laborator tekshiruvlar	1.					
	2.					
Izoh:						
Instrumental tekshiruvlar	1.					
	2.					
	3.					
	4.					
	5.					
	6.					
Izoh:						
Palliativ yordam ko'rsatish uchun kasalxonaga yotqizish ko'rsatmalari:						
Palliativ davo usullar	1.					
	2.					
	3.					
	4.					

Izoh:						
Davolash tadbirlari (medikamentoz/nomedikamentoz davo)		Uy sharoitida	OShP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	O‘rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
Dori-vositasi nomi	Dori-vositasining dozirovkasi va qo‘llanilishi					
Izoh:						